

19.03.2025
KSL/19/03.08.01.06/2023

Kivijärven kunta
kunta@kivijarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 19.2.2025

LAUSUNTO VOLKKILANKANKAAN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN EHDOTUKSESTA, KIVIJÄRVI

Volkkilankankaan tuulivoimaosayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa yhdeksän, kokonaiskorkeudeltaan enintään 280 m voimalan rakentaminen. Sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi hankealueelta rakennettavalta sähköasemalta kantaverkkoon joko Fingridin Kinnulan sähköasemalle 400 kV:n voimajohdolla tai johdonvarsiliitynnällä Elenian 110 kV voimajohtoon. Kaavaehdotus on laadittu kaavaluonnoksen ja YVA-menettelyssä yhdeksän voimalaa käsittäneen VE2:n pohjalta. Kaavaluonnosvaiheeseen verrattuna voimaloita nro 5 ja 7 on hieman siirretty. Voimaloiden kokonaiskorkeutta on laskettu luonnosvaiheen 300-350 metristä 280 metriin. Kaavaehdotuksen valmistelussa on ollut käytössä mm. yhteysviranomaisen 25.10.2024 päivätty perusteltu päätelmä hankkeen YVA-selostuksesta sekä kaavaluonnoksesta saatu palaute. Selvityksiä ja vaikutusten arviointia on tarkennettu vastaamaan kaavaehdotuksen mukaista tilannetta. Kaava-aineistoon sisältyy myös 20.12.2024 päivätty, tarkennettu Natura-arviointi. Keski-Suomen liitto antaa lausunnon julkisen kaava-aineiston pohjalta.

Volkkilankankaan tuulivoimahankkeessa korostuvat yhteisvaikutukset ja vaikutukset metsäpeuraan. Kaavaehdotuksessa voimaloiden sijoittelu on toteutettu siten, että etäisyys Salamajärven Natura-alueeseen on minimissään 5 km. Tarkennetun Natura-arvioinnin mukaan Volkkilankankaan tuulipuiston rakentamisella ja toiminnalla ei arvioida suuren etäisyyden (yli viisi kilometriä) perusteella olevan merkittävää vaikutusta Salamajärven Natura-alueella sijaitseville metsäpeuran tärkeille vasa- ja kesälaidunajan elinympäristöille. Volkkilankangas yhdessä Pekanrämeeen, Kirvesvuoren ja Syväjärvennevan tuulivoimahankkeiden kanssa muodostaa laajan häiriöalueen metsäpeuran vasomis- ja kesälaidunalueelle Salamajärven Natura-alueella ja sen ympäristössä. Erityisesti Pekanrämeeen tuulivoimahankkeen vaikutus on tässä keskeinen. Arvioinnin mukaan tästä seuraa, huomioiden varovaisuusperiaate, että ei pystytä varmuudella pois sulkemaan mahdollisuutta, että metsäpeuran populaatio ei välttämättä pysty kehittymään suotuisasti tai vähintään säilymään nykyisellä tasolla Salamajärven Natura-alueella ja sen läheisyydessä, mikäli kaikki edellä mainitut tuulivoimahankkeet toteutuvat nykyisessä laajuudessaan.

Natura-arvioinnin valmistumisen jälkeen on käynnistetty Volkkilankankaan pohjoispuolelle sijoittuvan Katajan tuulivoima-alueen kaavoitus ja YVA-menettely.

Myös maisemavaikutusten arviointi on päivitetty vastaamaan kaavaehdotusta. Volkkilankankaan kaava-alueen lähivaikutusalueen osalta todetaan, että maisemarakenteen näkökulmasta maiseman sietokyky on melko hyvä lukuun ottamatta Lahdenperän maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Salamajärven kansallispuiston virkistysalueita ja Kivijärven vesialueita. Arvioinnin perusteella maisemavaikutuksissakin korostuvat vireillä olevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. Merkittävimmät yhteisvaikutukset kohdistuvat arvioinnin mukaan Kivijärvelle. Yhteisvaikutukset voimistavat maisemavaikutuksia myös Salamajärven kansallis- ja luonnonpuistoissa, jotka Maakuntakaavan 2040 maiseman herkkyyssanalyysissä on luokiteltu herkkyydeltään suuriksi (Tuulivoiman maisemavaikutusten

selvittäminen Keski-Suomessa, vaihe I, maiseman ominaispiirteet ja herkkyytarkastelu, Ramboll Oy 2022).

Vaikutusten arviointien perusteella Volkkilankankaan osayleiskaavaehdotuksen mukaisella yhdeksän voimalan hankkeella ei yksinään olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Vaikutukset saattavat kuitenkin olla haitallisia yhdessä muiden arvioinneissa mainittujen tuulivoimahankkeiden kanssa.

Voimassa olevassa Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet (vähintään 10 voimalaa) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv. Volkkilankankaan kohdalla ei ole maakuntakaavan tv-merkintää. Volkkilankankaan yhdeksän voimalan alue jää alle maakuntakaavassa määritellyn seudullisesti merkittävän tason.

Tuulivoimahankkeiden yleiskaavoituksessa on otettava huomioon maakuntakaavakokonaisuus alueidenkäyttölain 32§:n mukaisesti. Voimassa olevan Maakuntakaavan 2040 tv-merkintöjen ja määräysten kokonaisratkaisu perustuu varovaisuusperiaatteena huomioituun kokonaiskestävyyden tavoitteeseen.

Useiden, samanaikaisesti vireillä olevien, eri kokoisten hankkeiden yhteisvaikutusten ajantasaiseen tietoon perustuva arviointi on edellytys sille, että tuulivoimatuotantoalueiden sijoittuminen voidaan toteuttaa asianmukaisesti ja kokonaiskestävällä tavalla. Maakuntakaava on kokonaisuuden hallinnassa tärkeä huomioitava lähtökohta.

Lausunnon on valmistellut Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.